

Тому, що в королівському замку найдено тайний сховок а у ній листи, доказуючі, що король стояв в тайнім порозуміню з Австріяками і Прусаками, то поставлено его перед Конвент і обжаловано о державну зраду. Головно за впливом завзятих революціонерів Робепера і бувшого маркіза молоденького Сен-Жіста (Сант Йуст) засуджено короля 17 січня 1793 на смерть. Дня 21 січня тогож року о 10 годині перед полуднем стято ему голову при помочи гільотини на так званий «революційний площі», що звала ся вперед «площею Людвика XV», перед замком Тюїллерами.

Тимчасом до коаліції Австрії і Прус приступила держава німецька, Іспанія, Голяндія і Англія, котра тепер вела перед в тім намірі, щоби знищити Францію, свою суперницю в заморській торгівлі.

Здавало ся, що і справді Франції грозить загибель, та Конвент покликав 300 тисячів молодіжи до збруї, а щоби знищити ворогів внутрішних, то є всіляких роялістів і зрадників, установив так званий «революційний трибунал», котрий судив «злих героажн» без апеляції. Окрім того поставив так званий «виділ публичного добра», котрий разом з згаданим трибуналом до тла нищив внутрішних ворогів революції. Було се так зване **панованє террору** (постраху), і спричинило воно страчене гільотиною кількох тисяч аристократів і аристократок. Очевидна річ, що в так небезпечних часах не розбирано багато, і що також багато невинних упало жертвою гільотини. Котра партія була хвилево при більшій силі, та посидала своїх хвилевих противників під гільотину. Так згинули добродушні Жирондисти, так згинув і оден з батьків революції, палкий Дантон, котрий на пораду, щоби чим-скорше утікав, відповів: «Чейже не забереу зі собою вітчизни на підосвах; волю згинуті, ніж лишити свій край». Завзятий Мара зістав підступно замордований цляхтянкою Шарльотою Корде (13 липня 1794), котру за се 4 дні пізнійше згільотиновано.

Вкінці дрібному міщаньству було вже сего за богато і тому удало ся більшости Конвенту також і головного прихильника пострахового систему Робепера разом з Сан Жістом і другими покласти під ніж гільотини.